

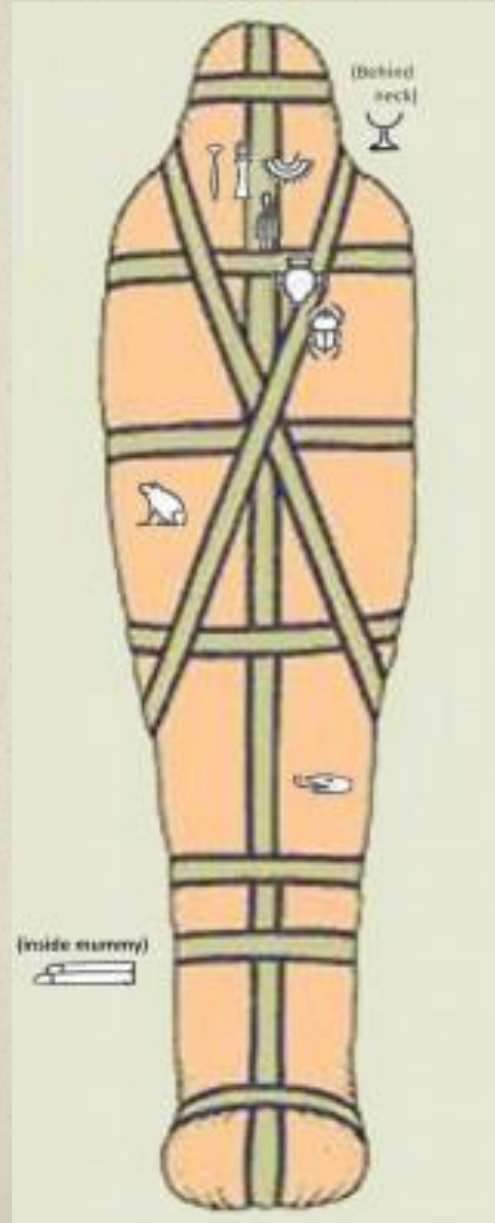
Egyptské amulety

- Pro štěstí nebo na ochranu – egyptská slova pro amulet – *sa*, *meket* a *nehet* jsou odvozené od sloves znamenajících „strážit“ nebo „chránit“, čtvrtý výraz *vedža* - „blahobyť“
- Amulety reprezentovaly sílu bohů, kterou přenášeli na nositele – proto je nacházíme také na běžných předmětech
- Egypťané věřili, že v amuletech je obsahuta magie, kterou bylo možné pochopit na základě tvaru – tvar, materiál a různé magické rekvizity umocňovali magickou sílu amuletů

Chronologie

- Nejstarší amulety pocházejí z 5500-4000 př.n.l. a byly nalezeny v hrobech, ale jejich užití se pravděpodobně netýkalo jen posmrtných aspektů
- Předdynastické období – amulety ve formě zvířat – nenačázány na text, takže není jasná role těchto amuletů, spekuluje se o propůjčení atributů zvířat
- Stará říše (ca 2649-2150 př.n.l.) – zejména zvířata nebo symboly (např. hieroglyfy)
- Střední říše (ca 2030-1640 př.n.l.) – na amuletech sa začínají zobrazovat bohové
- Nová říše (ca 1550-1070 př.n.l.) – množství různých druhů a podob amuletů

- Amulety spolu se zaklínadly se používaly při mumifikaci a vkládali se mezi jednotlivé vrstvy látek mumie, aby byl zesnulý pod ochranou na cestě do podsvětí

- Čím více amuletů použito při balzamování, tím větší moc
- Některé amulety se měly dotýkat těla a jiné zabaleny do látky
- Kniha mrtvých spolu s Texty rakví popisují kam a jak se mají amulety umisťovat a jaká zaklínadla u toho použít
- Řecké magické papyry popisují postupy, jak takové amulety vytvářet

Symbol:

Srdce

- Amulet ve tvaru srdce – symbol života
- Prinášel ochranu Osirida a Rea
- 6 kapitol Knihy mrtvých se věnuje právě tomuto symbolu, významově upozorňuje hlavně na vážení srdce

Symbol:

Skarab (Vruboun posvátný)

- Umisťuje se na pozici srdce zesnulého
- Brouk válí kuličku trusu (koloběh Slunce)
- Samička klade larvy do kuličky z trusu, larvy mají výživu (paralely se Sluncem a jeho životadárností)
- Někdy amulet vyroben ve tvaru srdce a v knize mrtvých má podobné aspekty jako amulet srdce

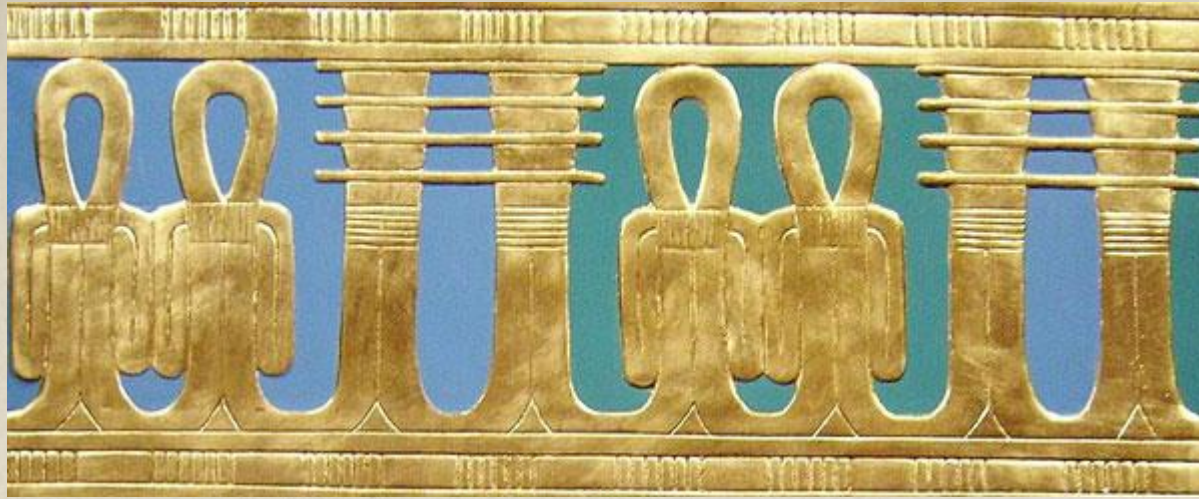

Symbol:

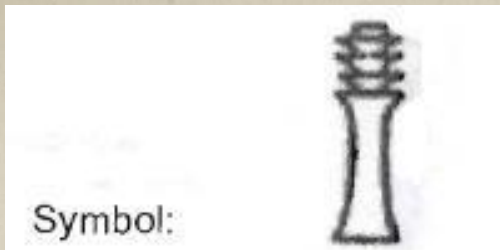
Tjet/ Tyet

- „Isidin uzel“ – neví sa přesně, co symbolizoval – uvádí se ženské pohlavní orgány, podobnost se symbolem ankh, případně tampón, který Isis používala během těhotenství a měl chránit nenarozené dítě před Sutechem
- Podle Knihy mrtvých vyroben z červeného jaspisu, ale archeologicky je doložen i v modré podobě (z hrobky Tutanchamona)
- Spojen se znovuzrozením a životem a obecně magickou silou bohyně Isis

Djoser's name and titles appear between the *djed* pillar and *tyet* amulet, followed by Imhotep's titles beginning 'The Treasurer of the King of Lower Egypt', on this broken-off statue base. Cairo Museum.

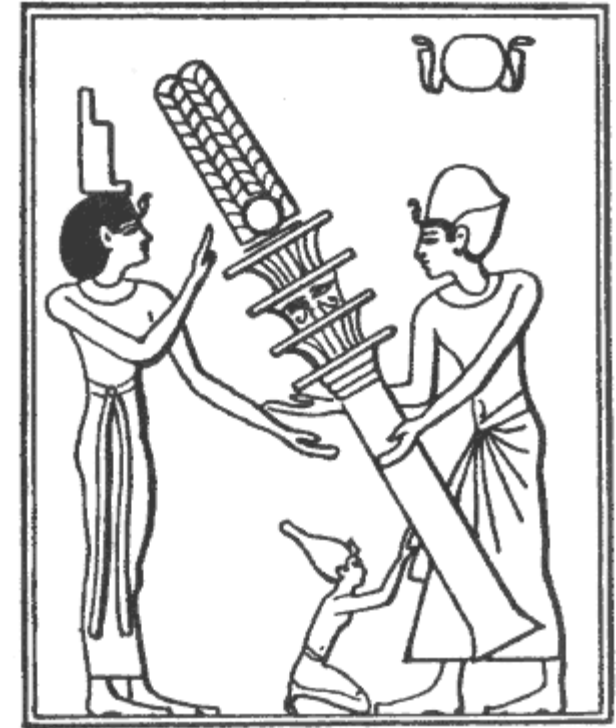
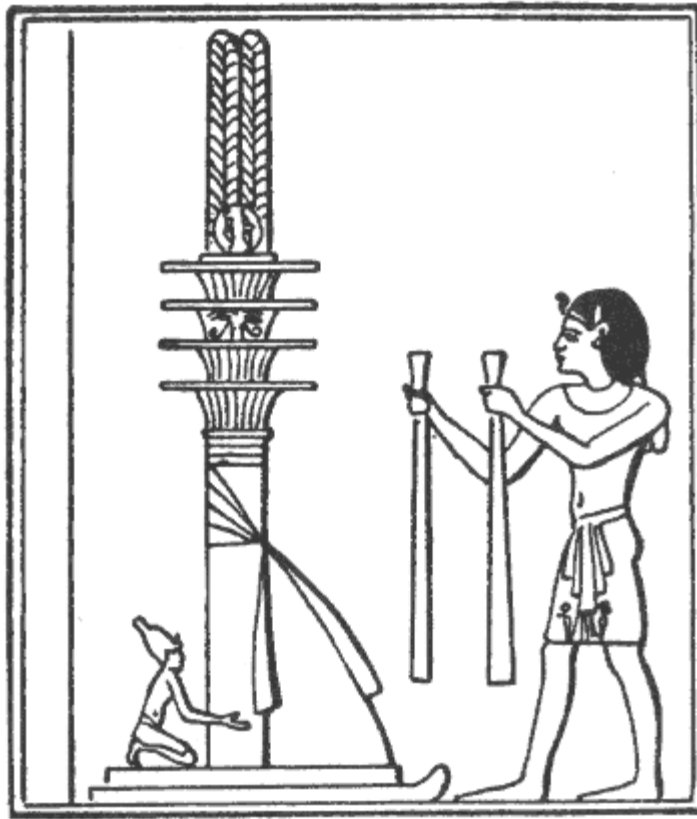

Džed

- Reprezentace páteře – zejména Osiridovy, znázorňuje stabilitu
- Umístěn na krk nebo poblíž páteře
- Měl tělu dodat sílu vzpřímit se po smrti v podsvětí, poučení v Knize mrtvých
- Spojený s mýtem o Osiridovi. Sloup, který Ísida našla a který ukrýval rakev Osirida měl mít tento tvar.

Džed a jeho ceremoniálne využitie

- Rituál „zvedání džedu“ – součást oslav Heb Sed, faraónova jubilea a reprezentuje Osiridovo znovuoživení
- Podobný rituál v Memfidě, kde faraón s pomocí kněží zvedal dřevěný džed sloup
- Podobné scény jsou součástí ikonografie hrobek

THE DJED COLUMN

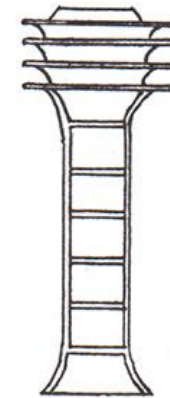

Fig. 35. Forms of the Djed Column

Anch

- Dech života, Nilský kříž
- Tento symbol znamenal v hieroglyfech „život“ a reprezentoval koncept života
- Egypťští bohové ho v ikonografii velmi často drží v rukou – dárci života

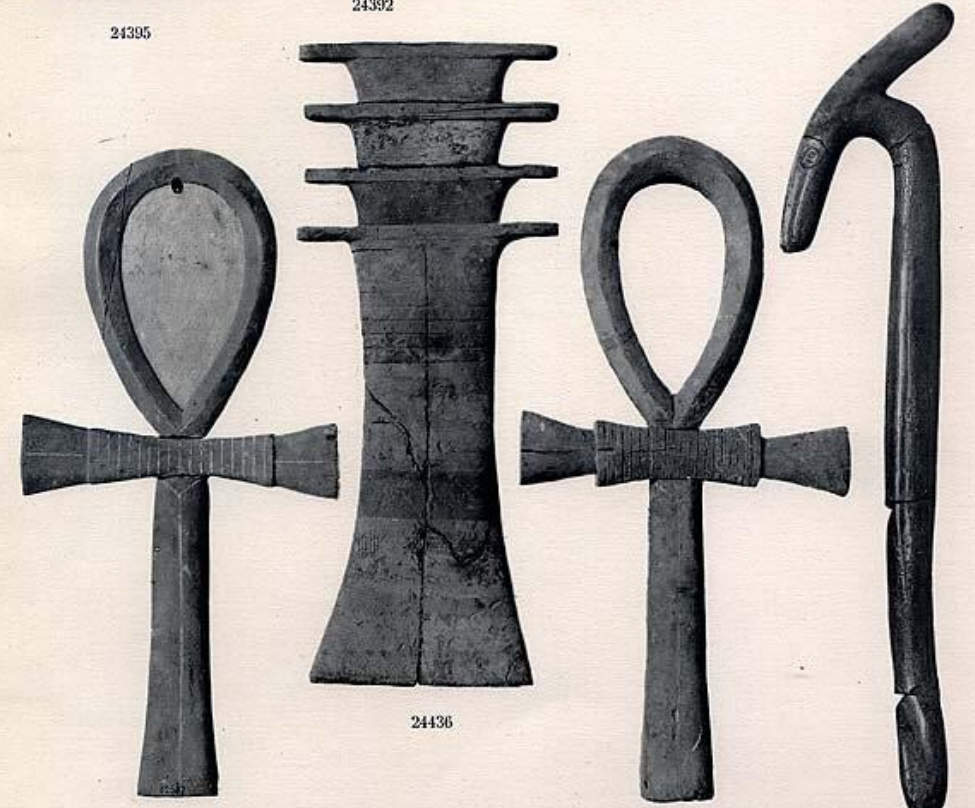

24385

24392

24390

24389

24420

24436

24397

24396

Horovo (svaté) oko

- Symbol ochrany, královské moci a zdraví
- Nazývá se také vedžat, doslova „oko, které je zdravé“
- Ukládalo se na řez provedený na levé straně břicha kvůli vyjmutí vnitřních orgánů
- V jedné verzi mýtu o Osiridovi mu obětuje jeho syn Horus svoje uzdravené oko
- Také jako aspekt boha Re

